

ה' איש מלחמה ולא אדם הוא סוד ה' ליראיו

אָמַר לֵיה אִי הֶכִי וְהָא פְּתִיב שאל עוד רבי יהודה לרבי יצחק אם כך

הוא שמדריגת אדם היא המדרגה הגבוהה ביותר והרי כתוב (שמות טו) **יְהוָה**

אִישׁ מִלְחָמָה, וְלֹא פְּתִיב אָדָם ולא כתוב אדם ובודאי שלגבי הקב"ה

היה צריך לנקוט בשם החשוב ביותר ולמה כתוב ה' איש מלחמה ולא אדם. **אָמַר לֵיה**

(תהלים כה) **סוֹד יְהוָה לִירְאָיו** השיב לו רבי יצחק יש סוד בדבר ואיני רוצה

עתה לגלותו. **אָמַר לֵיה אִי הֶכִי אֲנָא בִּינִייהוּ** (ס"א יתיב) **אֲתִיבוּ**

בְּכֹלֵא אמר לו רבי יהודה אם כן הוא שהסוד הוא ליראיו הרי גם אני יושב ביניהם,

וּבְאַתֵּר דָּא לֹא זְכִינָא ולמה לא אזכה בסוד שבמקום הזה.

רבי אבא לימד לרבי יצחק את הסוד

אָמַר לֵיה זִיל לְרַבִּי אַבָּא, דְּאֲנָא אוֹלִיפְנָא מְנִיה עַל

מְנַת דְּלֹא לְגַלְאָהּ אמר לו רבי יצחק אם תרצה לדעת סוד זה לך אצל

רבי אבא כי אני למדתי ממנו סוד זה והוא התנה איתי שמלמדני על מנת שלא אגלהו

לאחרים.

רבי אבא דרש בענין שהיה קשה לרבי יהודה

אֶזְלָ לְגַבֵּי דְרַבִּי אַבָּא [קעזח] אֲשֶׁכַּחֲיָה דִּהְוָה דְרַיִשׁ וְאָמַר

הלך רבי יהודה אצל רבי אבא ומצאו שהיה דורש ואומר, **אֵימָתִי**

אַתְקָרִי שְׁלִימוֹתָא דְלַעֲיָלָא (ג"א דכלא) אימתי נקרא ז"א אדם שם מ"ה

שהוא השלימות העליונה, **בְּדַ יְתִיב קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּבוֹרְסָא**

כאשר יושב קוב"ה על כסאו והיינו כשהוא מקבל כל המוחין ואז הוא ביחוד עם המלכות

והיא כסא אליו שאז השם יה"ו שלם עם ה' אחרונה והכסא שלם. **וְעַד דְּלֹא יְתִיב**

בְּבוֹרְסָא, לָא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוֹתָא ועד שלא יושב בכסאו ואינו ביחוד

אור הרשב"י

ולגדול עוד ועוד בידעת התורה והשגתה. שח מורנו הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל: פעם קיבלתי בחור צעיר לישיבה על פי דיבורו, בא אלי בחור וביקש להתקבל לישיבה ראיתי שהוא צעיר בנילו מכפי הנהוג בישיבה, והצעתי לו לשוב בשנה הבאה, לאחר שיצא את בנין הישיבה חזר אלי שוב ובקשה בפיו "האם אפשר ללמוד לכל הפחות רק היום בישיבה", התפעלתי מאוד מבקשתו של אותו בחור, פלא פלאים, מעולם לא ראיתי דבר כזה, הרי לא קיבלו אותו לישיבה אם כן מאי נפק"מ אם ילמד רק היום?! אלא הרגיש שכל יום חשוב מאוד ואסור לוותר עליו, והתפעלתי מהיכן יש דעת לבחור צעיר כזה לחשוב ולומר דברים כאלה, אלא זה מראה את אהבתו ללימוד התורה וגודל נשמתו ובודאי עדיו לגדולות. (אול"צ חכמה ומוסר עמ' כו).

[קעזח] ואתה תחזה הקורא הנעים אהבת התורה שהיתה בוערת בעצמותם כי תיכף שהיתה לרבי יהודה קושיה והבין שאת תשובתה ימצא רק אצל רבי אבא לא אחר וישכם לחבוש את חמורו ולילך אצל רבי אבא למצוא מזור ותעלה להבנת התורה וגברא דמאריה סיייעה כי תיכף כשהגיע אצל רבי אבא היה דורש רבי אבא בענין זה כדי שיוכל מיד לשאול לו וליתן מרגוע לרוחו ולהרוות צמאונו כסוד זה שהרי אילו היה רבי אבא מתעסק במסכתא אחריתי אפשר שלא היה יכול מיד לשואלו בענין זה וכדאיתא בגמרא (שבת ג.) דאמר לו רבי חייא לרב [שהיה אחיינו] בר פחתי [בן גדולים] לא אמרתי לך כי קאי רבי בהאי מסכתא לא תשייליה במסכתא אחריתי וכו' ע"ש. ומכאן לכל אדם ככל שיחשק בתורה וידבק ויתאמץ בה ודאי כך יסייעוהו מהשמים להעפיל

הלימוד היומי

לע"נ אהרון בן בת-שבע ז"ל

עם המלכות עדין אינו נמצא בשלמות גמורה בשם אד"ם. **דְּכַתִּיב**, (יחזקאל א) **וְעַל**
דְּמוֹת הַפֶּסֶא שהיא המלכות **דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו**
מְלַמְעָלָה שהוא ז"א ביחוד עימה, **מִשְׁמַע דְּכַתִּיב אָדָם דִּהוּא**
כְּלָלָא וְשְׁלִימוֹתָא דְכָלָא ומזה שכתוב דמות כמראה אדם משמע שבזמן כזה
 שהוא ביחוד עם המלכות שהיא הכסא אז הוא כולל הכל ושלמות הכל כי אדם הוא
 המדרגה העליונה וכמו שאמרנו שרק כשיושב על הכסא הוא בשלימות העליונה. **אָמַר**
רַבִּי יְהוּדָה, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְאַשְׁכְּחִית לָךְ בְּהַאי בירך רבי
 יהודה והודה לקב"ה על שמצאו לרבי אבא דורש בענין זה שעל ענין זה בא אליו.

בקריעת ים סוף הקב"ה נקרא איש כי ז"א היה בקטנות

אָמַר לִיהוּ אִי הֵכִי הָא כְּתִיב שאל רבי יהודה לרבי אבא אם כך הוא
 שאדם הוא שלמות העליונה והרי כתוב (שמות טו) **יְהוָה אִישׁ**
מְלַחֲמָה, וְלֹא כְּתִיב אָדָם ולמה כתוב איש מלחמה ולא אדם. **אָמַר**
לִיהוּ יְאוֹת שְׁאַלְתָּ. תָּא הָוִי אמר לו רבי אבא יפה שאלת בא וראה תשובה
 לשאלתך, **הָתָם לֹא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוֹתָא דְכָלָא** בקריעת ים סוף לא
 היה עדין שלמות גמורה כי ז"א היה בקטנות ועדין לא היו לו מוחין ולא יחוד עם המלכות,
וּבְגִינֵי כַךְ אֶקְרִי אִישׁ ולכן היה נקרא בשם איש. **אֲבַל הָכָא**
שְׁלִימוֹתָא דְכָלָא וּכְלָלָא דְכָלָא אבל כאן שהוא בגדלות עם מוחין
 וביחוד עם המלכות בחינת הכסא שאז היא שלמות גמורה וכללות הכל, **בְּגִין כַּךְ**
אֶקְרִי אָדָם לכן כאן הוא נקרא אדם שהיא המדרגה העליונה. **קָאֲרִי עָלֵיהּ**

קרא עליו רבי יהודה את הכתוב (תהלים קיט) **טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלֵפֵי זָהָב וְכֶסֶף.**

אדם המדרגה הגבוהה ביותר בהמה המדרגה התחתונה ביותר

תוֹ אָמַר לִיָּה עוד שאל רבי יהודה את רבי אבא, **פְּתִיב** (תהלים לו) **אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'**, **וְלֹא פְּתִיב אִישׁ וּבְהֵמָה. אָמַר לִיָּה וְלֹא** ואיך השווה מדרגת אדם הגבוהה ביותר עם הבהמה ולא אמר איש ובהמה השיב

לו רבי אבא וכי לא מצינו גם שכתוב איש ובהמה **וְהִפְתִּיב** (שמות יא) **לְמֵאִישׁ וְעַד בְּהֵמָה** והרי כתוב ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו למאיש ועד בהמה ואם

כן אין לראות בהשוואת האיש או האדם לבהמה הוכחה מהי המדרגה הגבוהה יותר ובאמת

מדרגת אדם היא הגבוהה יותר **אֲבָל מֶה דְּכִתְיִב אָדָם וּבְהֵמָה פְּמָה דְּכִתְיִב** אבל מה שכתוב אדם ובהמה הוא כמו שכתוב, (מלכים א, ה) **מִן הָאֲרִז אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן עַד הָאֲזוּב אֲשֶׁר יוֹצֵא בְּקִיר** ובודאי שאין גובה האיזוב היוצא מהקיר כגובהו של הארז בלבנון. **אוֹרְחִיהָ דְּקָרָא הוּא,**

דְּנִקִּיט עֲלָאָה מְכַלְהוּ, וְנִמְיָד מְכַלְהוּ אלא שדרך הכתוב הוא לתפוס את ב' הקצוות העליון מכולם והנמוך מכולם. **אוּף הָבֵא עֲלָאָה דְּכִלְאָ, אָדָם, וְנִמְיָד מְכַלְאָ בְּהֵמָה** וכן כאן הוא נקט אדם שהוא מדגה הגבוהה

ביותר עד בהמה שהיא מדרגה הנמוכה ביותר שאת שניהם יושיע ה'.